

5DE JAARGANG
No. 3

DE DENVER

BEELDHOUKKUNST III

DE DELVER

ALGEMEEN GEILLUSTREERD KUNSTTIJDSCHRIFT
VOOR DE REDACTIE UITGEGEVEN DOOR DE N.V. TECHN.
BOEKHANDEL EN DRUKKERIJ J. WALTMAN JR. DELFT.
VERSCHIJNT MAANDELIJKS BEHALVE JULI EN AUGUSTUS.
ABONNEMENTSPRIJS PER JAARG. f 3.50 FR. P.P. VOORUITBET.
REDACTIE- EN ADMINISTRATIEADRES: OUDE DELFT 62, DELFT

5DE JAARGANG, No. 3

15 NOVEMBER 1931

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: MEJ. J. BIERUMA OOSTING,
DR. W. VANKONIJNENBURG, IR. K. W. H. LEEFLANG, DR. C. B. VAN
NIEL, A. J. D. VAN OOSTEN, DR. A. P. STRUYK, DR. F. VAN THIE-
NEN, A. W. WIJKNIET EN R. VAN LAVIEREN (SECRETARIS)

ALLE RECHTEN VAN TEKST EN ILLUSTRATIES VOORBEHOUDEN. — NADRUK VERBODEN.

Proefnummers en abonnementen bij de Administratie, Oude Delft 62, Delft. Losse nummers à f 0,50 bij den Boekhandel.

Advertenties bij Drukkerij J. Waltman Jr., Koornmarkt 62, Delft. — Verzoeken adresveranderingen en klachten over de verzending direct te richten aan de Administratie.

INHOUD

R. v. L., Beeldhouwkunst, met afbeeldingen naar werken van Mej. G. J. W. Rueb, G. Hoppen en H. J. Etienne. — Van Oosten, Boekbeschouwing.

MEDEDEELINGEN

Aan de Leden van „Kunstkring Delft”.

— Het winterseizoen is geopend met een voordracht van onze vroegere stadgenoot Mevr. Dolk, over „Het Gregoriaansche lied”, door haarzelf muzikaal geïllustreerd. Er was een flinke opkomst van genoodigden, doch leden van den Kring waren er slechts weinig aanwezig. Dit is vooral bij een zoo uitstekend gehouden en buitengewoon interessante voordracht, zeer te betreuren. De thuisblijvers hadden ook nu weer ongelijk, evenals op den eersten intiemen Kringavond, welke Zaterdag 7 Nov. gehouden is. Toen waren er weliswaar meer leden aanwezig, doch groot was de opkomst toch niet te noemen. Niettemin slaagde deze avond uitstekend en het bleek, dat alle

VERVOLG LAATSTE PAGINA.

Advertisement for 'U. VAN BEMMEL' featuring 'COMPLETE MEMBERSHIP' and 'VERLAAGD VASTRECHTTARIEF'. The text is mirrored and partially obscured by a watermark.

MIJMERING

G. J. W. RUEB

BEELDHOUWKUNST

Het is wel zeer te bezien of het met de beeldhouw- en de schilderkunst als vrije kunsten op een eind zal loopen, zooals van verschillende zijden voorspeld wordt. Wel zal hen als toegepaste kunsten ongetwijfeld een grooter toekomst kunnen wachten, vooral na de, soms al te nuchtere, „neue Sachlichkeit“ van heden. Als vrij uitdrukkingsmiddel voor den kunstenaar, om zijn eigen ontroeringen van schoonheid uit te beelden en om de gevoelens van een groep, een volk, te vertolken of wel een idee in schoonen vorm te belichamen, zullen deze kunsten steeds blijven beantwoorden aan den natuurlijke drang in den mensch om zich aan anderen in lijn en vorm en kleur te uiten. Reeds de voor-historische mensch kende deze behoefte, lang voor hij, bij gebrek aan natuurlijke beschutting, gedwongen werd te bouwen. Want dit begint wel langzamerhand vast te staan, dat de mensch geboren is met de kunst van het teekenen en modelleeren in zich. Deze voortbrengselen uit den oertijd zijn regelrecht uit het gemoed voortgekomen en worden als kunst gekwalificeerd, terwijl het bouwen nog een kwestie was van noodzakelijkheid en er van bouwkunst pas na vele eeuwen sprake is. Deze laatste kunst kan er dus niet langer aanspraak op maken, de moeder der beeldende kunsten te zijn. Veeleer kan gezegd worden, dat het bouwen eerst tot kunst verheven is door de teeken- (schilder-) en modelleer- d.i. beeldhouwkunst.

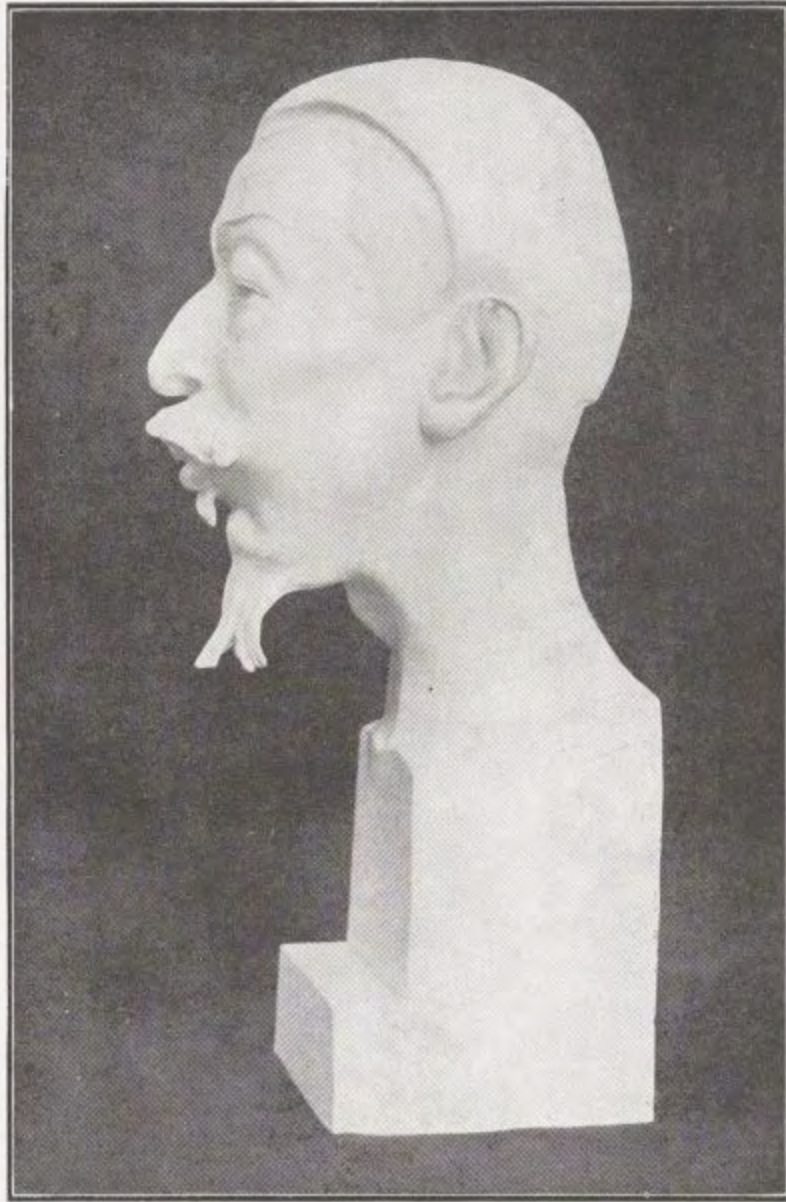
Het ligt hier niet in de bedoeling daarop dieper in te gaan, noch om een overzicht der geheele beeldhouwkunst te geven of zelfs alleen de hedendaagsche beeldhouwkunst in haar geheel te behandelen. Reeds eerder werden twee nummers van „De Delver“¹⁾ aan deze kunst gewijd en ook na het nummer van deze maand zullen er ongetwijfeld meer volgen, speciaal voor beeldhouwkunst. Op den duur zal zoo een tamelijk volledig overzicht verkregen worden, zij het dan uit meer dan één gezichtspunt gezien.

Al is de beeldhouwkunst in ons land in den laatsten tijd geheel en al boven het geestelooze en onpersoonlijke werk der 19e eeuw uitgekomen, en al telt ons kleine land een honderdtal beeldhouwers, die allen, hoe verschillend ook, werk maken dat de aandacht ten volle waard is, toch kan helaas niet gezegd worden, dat deze kunst in breede kringen de belangstelling en waardeering geniet, welke zij verdient. Nu ondervindt juist de kunst in het algemeen wel het meest de nadeelige gevolgen van de wereldcrisis en den te hoogen polsslag van dezen tijd, doch ook voor dien was het de beeldhouwkunst, die in de waardeering haast altijd achteraan kwam. Kijk eens rond in de huizen van hen, die toch nog wel voor kunst voelen. Schilderijen, etsen, houtsneden etc. zijn daar overal, soms zelfs overvloedig, aanwezig. De kunstnijverheid wint terrein, alleen beeldhouwwerk is er sporadisch.

Hoe komt dat zoo?

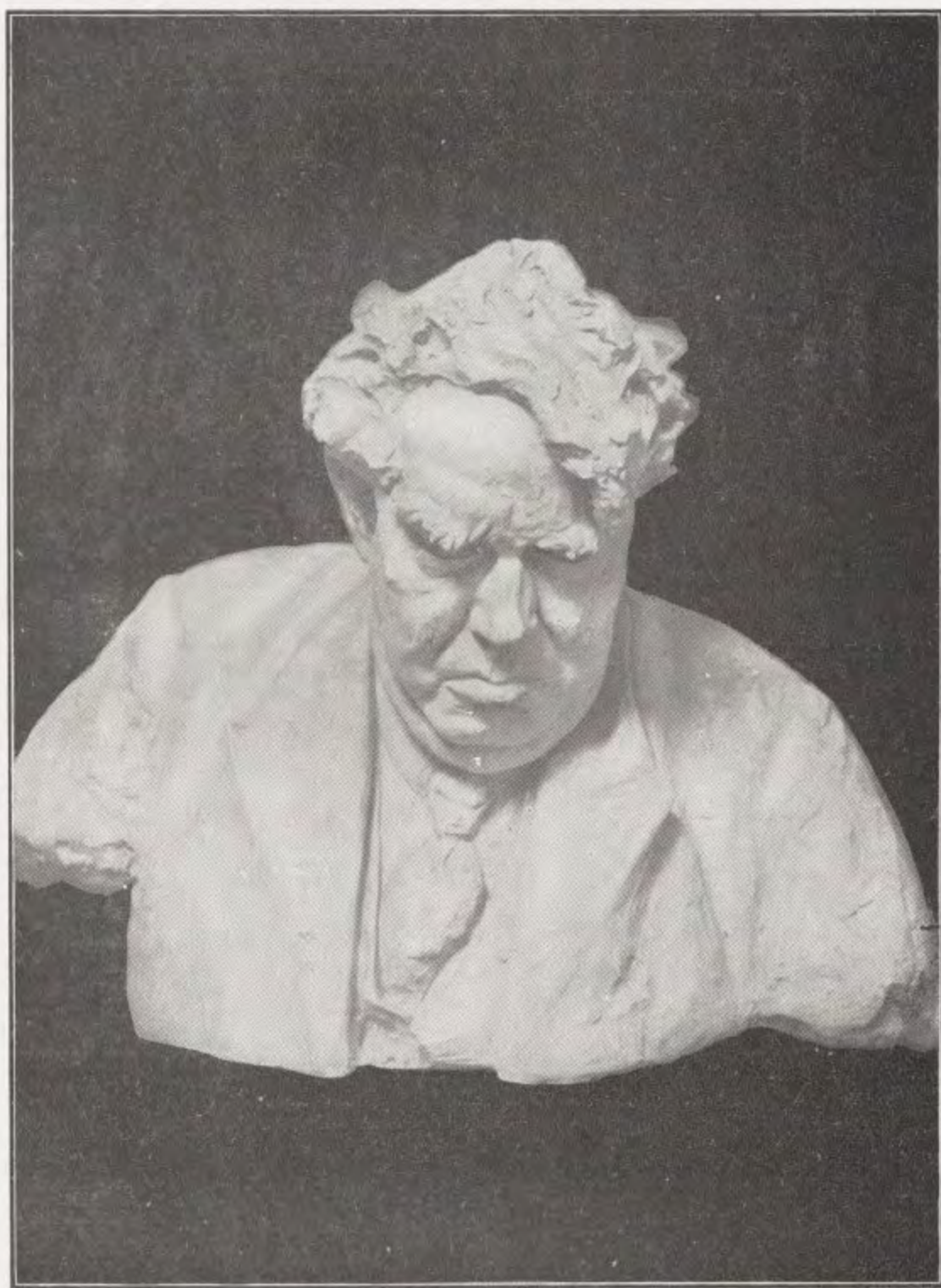
Is de Nederlander psychisch ongeschikt om beeldhouwwerk te genieten? We kunnen, gezien den 17e-eeuwschen bloei der Hollandsche schilder-

1) Nos. 1 en 7 van den derden jaargang.

CHINEESCHE GEZANT

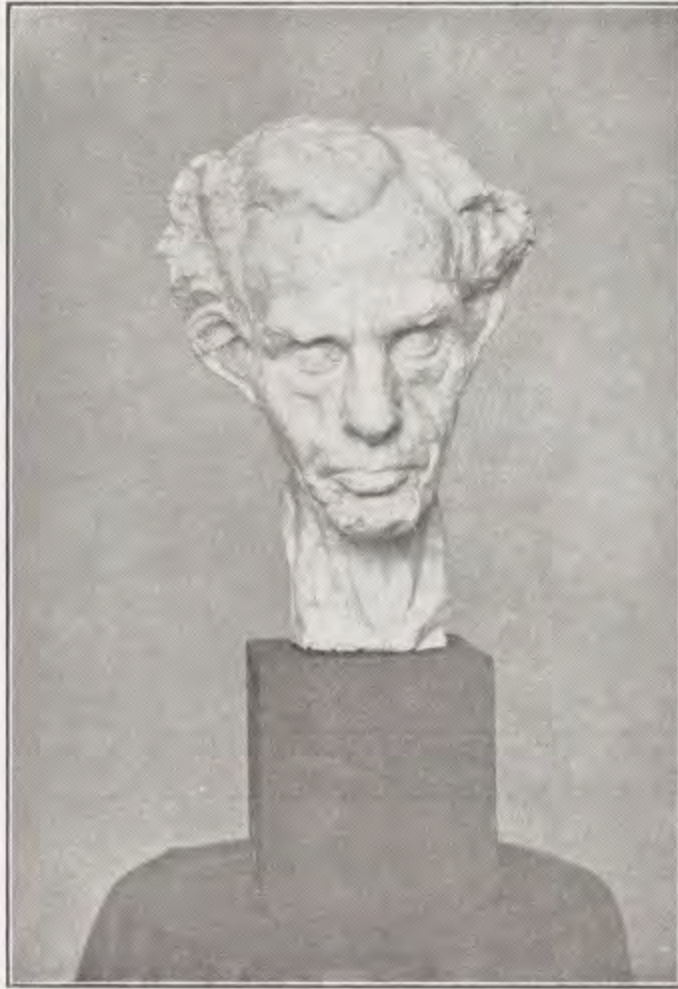
G. J. W. RUEB

PORTRETSTUDIE

G. J. W. RUEB

OUDE MAN

G. J. W. RUEB

school en de wazigheid van ons landschap, wel blijven beweren, dat ons volk van nature een schilderend en vooral picturaal gevoelig volk is. Maar hoe is het dan te verklaren, dat er zich voor ons land zoo'n groot aantal goede beeldhouwers heeft gevormd?

Het feit, dat er heden in Nederland een in alle opzichten levende en zich ontwikkelende beeldhouwkunst bestaat, kan m.i. geen anderen grond hebben, dan het verlangen van ons volk naar plastische kunst. Dit verlangen moet aanwezig zijn, al is het voor het grootste deel nog onuitgesproken. Wellicht is dan ook de meening gegrond, dat ons volk steeds meer voor de kunst van het beeldhouwen zal gaan voelen en er voor de beoefenaars dezer kunst een goede tijd zal aanbreken.

Moge de toekomst deze meening bevestigen!

Bij het drie dimensionale van de plastische kunst is het niet wel mogelijk in een afbeelding datgene weer te geven, wat de kunstenaar in zijn werk gelegd heeft. Dit neemt niet weg, dat de hier bijgaande afbeeldingen wel een heel goeden indruk geven van de prestaties van eenige onzer beeldhouwers.

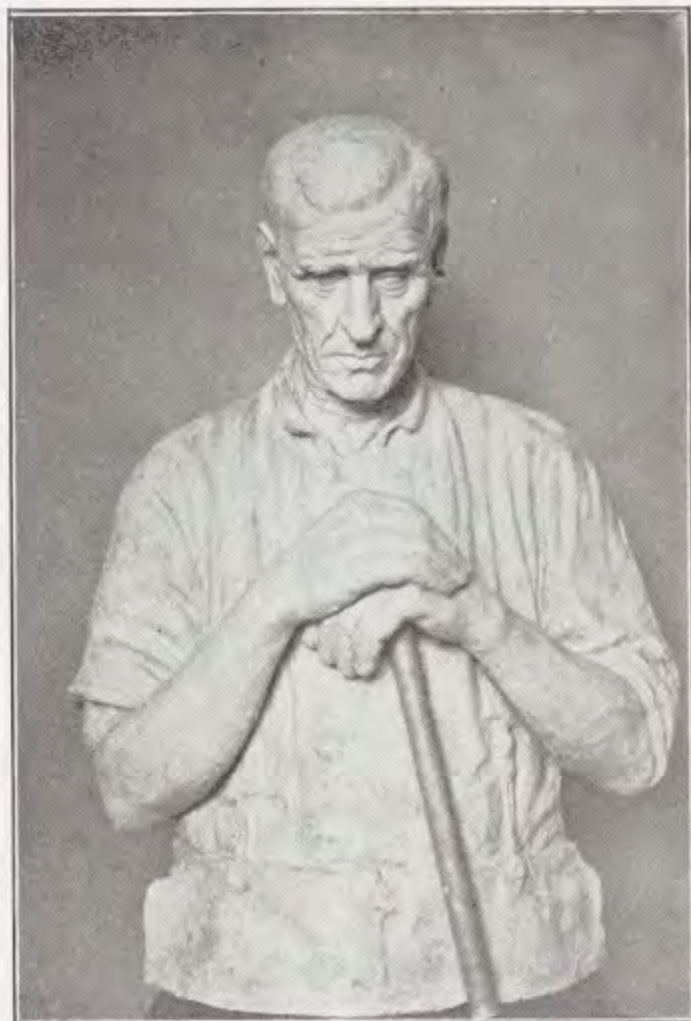
Van het werk van Mejuffrouw G. J. W. Rueb, werkzaam in Den Haag, zijn hier een achttal afbeeldingen geplaatst, die wel een kijk geven op haar arbeid.

JONGE MAN

G. J. W. RUEB

ARBEIDER

G. J. W. RUEB

Zij werd te Breda geboren en ontving haar opleiding v.n.l. bij Toon Dupuis. Later studeerde zij verder te Parijs, onder A. Bourdelle.

In hoofdzaak legt zij zich toe op portretbuste en figuur, zoowel groot als klein formaat. Vele jubileumpenningen werden door haar ontworpen, o.a. in 1929 voor H.M. de Koningin-Moeder. Als decoratief werk van haar hand kan de hal van de Piersonbank in Den Haag genoemd worden, waar een wandbekleding van geglazuurd aardewerk, met motieven ontleend aan zee, veld, bosch en heide, een rythmisch zeer goede vlakvulling geeft. Ook modelleerde zij voor de firma Goedewaagen te Gouda een reeks kleine dierfiguren, welke in geglazuurd aardewerk uitgevoerd zijn en door deze firma in den handel worden gebracht.

Zij voelt zich echter 't meest aangetrokken tot de menschelijke figuur en daarin bereikt zij, vooral wat actie en uitdrukking betreft, verrassende resultaten. Zonder de natuur slaafs na te volgen, geeft zij het menschbeeld weer in al zijn vormen en bewegingen en weet zij de uitdrukking van gevoelsaandoeningen in gelaat en handen tot groote hoogte op te voeren. Is zij in de vrije kunst dus „naturalistisch” te noemen, in het meer toegepaste werk maakt zij zich volkomen ondergeschikt aan de eischen, die daar gesteld worden en zooveel als noodig is, styleert zij de daarvoor gebezigde dierfiguren om tot een gesloten decoratief geheel te komen.

G. J. W. RUEB

Haar werk werd op de „Vierjaarlijksche“ te Rotterdam bekroond met een zilveren medaille en op de „Jubileum-tentoonstelling“ in het Stedelijk Museum te Amsterdam, met een bronzen medaille.

Van den Rotterdammer Gerard Hoppen volgen verder eenige afbeeldingen van werk, dat wel getuigt van zijn kunnen. Hij was leerling van de Rotterdamsche Academie en later van de Rijks-Academie in Amsterdam, en jaren is hij ook in de practijk werkzaam geweest.

Hij werkt zoowel in steen als in hout of brons. Op de booten der Koninkl. Nederlandsche Stoomvaartmaatschappij, die ingericht zijn naar ontwerpen van den binnenhuisarchitect T. Nieuwenhuis, is vrij veel werk van hem aanwezig, w.o. groote paneelen in hout of in brons uitgevoerd. Elke boot heeft een serie paalkoppen (eenige zijn hier afgebeeld), waarvan er vele buitengewoon geestig zijn. Hoppen heeft ook met veel succes portretbustes gemaakt, o.a. van Kardinaal van Rossum. Verder maakte hij veel religieus werk voor kerken en kloosters te Nijmegen, Amsterdam, Ouden-

EENDENKUIKENS
UITGEVOERD IN
GEGLAZUURD
AARDEWERK DOOR
DE FIRMA GOEDE-
WAAGEN TE GOUDA

G. J. W. RUEB

bosch en Venlo en grafmonumenten te Horst, Amsterdam, Venlo en Westerveld. De groote gedenksteen voor de bibliotheek van Heerlen, zoodmede het beeldhouwwerk in hout in de Directiezaal van het Scheepvaarthuis te Amsterdam, zijn van zijn hand, terwijl hij tevens bouwbeeldhouwwerk in terra cotta vervaardigde.

Zijn werk getuigt van originaliteit in opvatting. Duidelijk komt dit uit bij de hier afgebeelde Madonna. Dit beeldje, in kalksteen uitgevoerd en ongeveer 90 cm. hoog, werd dan ook in 1923 op de „Jubileum-tentoonstelling” in het Stedelijk Museum te Amsterdam bekroond met de bronzen medaille.

De door hem voor het toegepaste werk gebruikte motieven zijn veelal raak getypeerd en groot gehouden in uitvoering.

De laatste afbeelding geeft een werk van Henk J. Etienne te Delft. Het is geplaatst als hoekbeeld aan de voormalige kapel van het Meisjeshuis, nu Aula der Technische Hoogeschool, aldaar. Thans wordt het reeds geruimen tijd aan 't oog onttrokken door een houten beschutting, noodig bij het restaureeren van den gevel van dit gebouwtje. Voor een beschrijving van Etienne's studie en werk wordt verwezen naar het eerste beeldhouwnummer van „De Delver”, No. 1 van den derden jaargang.

R. v. L.